

NATURA 2000 - STANDARDOWY FORMULARZ DANYCH

dla obszarów specjalnej ochrony (OSO),
proponowanych obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (pOZW),
obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (OZW) oraz
specjalnych obszarów ochrony (SOO)

OBSZAR PLH300031
NAZWA
OBSZARU Dolina Kamionki

ZAWARTOŚĆ

- [1. IDENTYFIKACJA OBSZARU](#)
- [2. POŁOŻENIE OBSZARU](#)
- [3. INFORMACJE PRZYRODNICZE](#)
- [4. OPIS OBSZARU](#)
- [5. STATUS OCHRONY OBSZARU](#)
- [6. POWIĄZANIA OBSZARU](#)
- [7. MAPA OBSZARU](#)

1. IDENTYFIKACJA OBSZARU

1.1. Typ B	1.2. Kod obszaru PLH300031	Powrót
---------------	-------------------------------	------------------------

1.3. Nazwa obszaru

Dolina Kamionki

1.4. Data opracowania 2008-10	1.5. Data aktualizacji 2024-03
----------------------------------	-----------------------------------

1.6. Instytucja lub osoba przygotowująca wniosek:

Nazwisko/Organizacja:	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
Adres:	Polska Al. Jerozolimskie 136 Warszawa 02-305
Adres e-mail:	kancelaria@gdos.gov.pl

Data zaproponowania obszaru jako OZW:	2009-10
Data zatwierdzenia obszaru jako OZW(*):	2012-01
Data objęcia obszaru ochroną SOO:	2022-03
Krajowe odniesienie prawne dla formy ochrony SOO:	rozp. MKiŚ z dn. 4 marca 2022 r. w spr. soo Dolina Kamionki (PLH300031)

2. POŁOŻENIE OBSZARU

[Powrót](#)

2.1. Położenie centralnego punktu [wartości dziesiętne stopni]:

Długość geograficzna
15.9864

Szerokość geograficzna
52.504

2.2. Powierzchnia [ha]:
847.68

2.3. Obszar morski [%]
0.0

2.4. Długość obszaru [km]:
10.0

2.5. Kod i nazwa regionu administracyjnego

Kod poziomu NUTS 2 Nazwa regionu

PL41	Wielkopolskie
------	---------------

2.6. Region biogeograficzny

Kontynentalny (100.0
%)

3. INFORMACJE PRZYRODNICZE

[Powrót](#)

3.1. Typy siedlisk przyrodniczych występujących na terenie obszaru i ocena znaczenia obszaru dla tych siedlisk:

Typy siedlisk wymienione w załączniku I						Ocena obszaru			
Kod	PF	NP	Pokrycie [ha]	Jaskinie [liczba]	Jakość danych	A B C D	A B C		
						Reprezentatywność	Powierzchnia względna	Stan zachowania	Ocena ogólna
3150			5.09		M	C	C	B	C
6430			0.08		M	D			
6510			10.17		M	A	C	C	C
7220			0.08		M	C	C	C	C
9110			31.96		M	B	C	B	B
9130			12.63		G	B	C	B	B
9170			86.55		M	B	C	B	B
9190			11.36		M	B	C	B	C
91E0			46.2		M	B	C	B	B
91F0			0.59		M	D			

- PF: dla typów siedlisk, do których mogą odnosić się zarówno formy priorytetowe, jak i niepriorytetowe (6210, 7130, 9430) należy wpisać „x” w kolumnie PF celem wskazania formy priorytetowej.
- NP: jeśli dany typ siedliska nie istnieje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).

- Pokrycie: można wpisywać z dokładnością do wartości dziesiętnych.
- Jaskinie: w przypadku siedlisk typu 8310 i 8330 (jaskinie) należy podać liczbę jaskiń, jeśli nie są dostępne szacunkowe dane na temat powierzchni.
- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe).

3.2. Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy 92/43/EEG oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków

Gatunki					Populacja na obszarze						Ocena obszaru			
Grupa	Kod	Nazwa naukowa	S	NP	Typ	Wielkość		Jednostka	Kategoria	Jakość danych	A B C D	A B C		
						Min	Maks		C R V P		Populacja	Stan zachowania	Izolacja	Ogólnie
I	4056	Anisus vorticulus			p				C	M	C	B	C	B
A	1188	Bombina bombina			p				C	M	C	A	C	B

- Grupa: A = płazy, B = ptaki, F = ryby, I = bezkręgowce, M = ssaki, P = rośliny, R = gady.
- S: jeśli dane o gatunku są szczególnie chronione i nie mogą być udostępnione publicznie, należy wpisać „tak”.
- NP: jeśli dany gatunek nie występuje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Typ: p = osiadłe, r = wydające potomstwo, c = przelotne, w = zimujące (w przypadku roślin i gatunków niemigrujących należy użyć terminu „osiadłe”).
- Jednostka: i = osobniki pojedyncze, p = pary lub inne jednostki według standardowego wykazu jednostek i kodów zgodnego ze sprawozdawczością na podstawie art. 12 i 17 (zob. [portal referencyjny](#)).
- Kategorie liczebności (kategoria): C = powszechne, R = rzadkie, V = bardzo rzadkie, P = obecne - wypełnić, jeżeli brak jest danych (DD), lub jako uzupełnienie informacji o wielkości populacji.
- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe); DD = brak danych (kategorię tę należy stosować wyłącznie, jeśli nie da się dokonać nawet zgrubnej oceny wielkości populacji - w takiej sytuacji można pozostawić puste pole dotyczące wielkości populacji, jednak pole „Kategorie liczebności” musi być wypełnione).

4. OPIS OBSZARU

4.1. Ogólna charakterystyka obszaru

[Powrót](#)

Klasa siedliska przyrodniczego	Pokrycie [%]
N17	20.0
N23	0.2
N06	4.49
N16	21.8
N10	3.28
N19	33.29
N12	16.95
Ogółem pokrycia siedliska przyrodniczego	100

Dodatkowa charakterystyka obszaru:

Ostoja obejmuje fragment rynny polodowcowej, której dnem płynie rzeka Kamionka i jej otoczenie. Jest to obszar usytuowany na południowych obrzeżach Pojezierza Międzychodzkiego, należący do makroregionu Pojezierza Lubuskiego. Znajduje się on w zasięgu fazy poznańskiej zlodowacenia bałtyckiego i ma charakter wyraźnie wciętej doliny. Lokalnie jest silnie zróżnicowany morfologicznie, odznacza się dość dużymi różnicami wysokości względnej (ok. 30 m, od 57-93 m n.p.m.). Dominujące siedliska mineralne, na wysoczyznach, są opanowane przez drzewostany gospodarcze w różnych klasach wieku, głównie z sosną pospolitą. Najcenniejsze części obszaru to zbocza doliny porośnięte przez lasy liściaste, głównie bukowe oraz usytuowane w dolinie siedliska higrofilne z podłożem organicznym wykorzystywane uprzednio jako użytki zielone. W obecnej chwili dawne łąki stanowią ustępujący typ siedliska, gdyż w dużej mierze zostały w wyniku sukcesji wtórnej porośnięte przez lasy olszowe. Część dna doliny została przekształcona w stawy rybne, co zagraża wzmożoną eutrofizacją.

4.2. Jakość i znaczenie

Okolo 24% powierzchni ostoi zajmuje 10 typów siedlisk przyrodniczych ujętych w załączniku I Dyrektywy Siedliskowej (w tym 1 priorytetowy).

Szczególne znaczenie mają lasy łąkowe w dolinie rzeki, zwłaszcza te w kompleksie ze źródłiskami z klasy Montio-Cardaminetea, lasy liściaste (bukowe i grądowe) na zboczach doliny. Obszary wysoczyznowe to tereny gdzie lasy są znacznie bardziej przekształcone, ale mogą być renaturalizowane.

Bardzo cenne są także fragmenty roślinności łąkowej z obfitym stanowiskiem pełnika *Trollius europaeus*.

Siedlisko: 9130 Żyzne buczyny (*Dentario glandulosae*-Fagenion, *Galio odorati*-Fagenion) – siedlisko stwierdzone na 9 stanowiskach w obszarze, o łącznej powierzchni 12,63 ha [3], co daje powierzchnię nie przekraczającą poziomu 2% w stosunku do powierzchni w kraju (względna powierzchnia „C”) i kwalifikuje siedlisko do uznania jako przedmiot ochrony. Lokalnie są to najlepiej zachowane płaty żyznej buczyny niżowej *Melico uniflorae*-Fagetum *sylvaticae* z dwuwarstwowym, wysokopiennym drzewostanem zdominowanym przez buka zwyczajnego *Fagus sylvatica*, z niewielką domieszką dębów (głównie *Quercus robur*), klona jawora *Acer pseudoplatanus* oraz graba zwyczajnego *Carpinus betulus*. Warstwa krzewów jest bardzo słabo rozwinięta, najczęściej występuje w niej podrost buka, rzadziej klona jawora a na siedliskach umiarkowanie wilgotnych również jesionu wyniosłego *Fraxinus excelsior*. Runo przeważnie dobrze wykształcone i dość bogate florystycznie; występuje przytulia wonna *Galium odoratum*, turzycza palczasta *Carex digitata*, wiechlina gajowa *Poa nemoralis*, zawilca gajowego *Anemone nemorosa*, gajowca żółtego *Galeobdolon luteum*, fiołka leśnego *Viola reichenbachiana* i inne gatunki charakterystyczne rzędu i klasy oraz rośliny ogólnoleśne, jak konwalijka dwulistna *Majanthemum bifolium* i szczawik zajęczy *Oxalis acetosella*. W żyzniejszych postaciach pojawia się aspekt wiosenny z zawilcem gajowym *Anemone nemorosa*, przylaszczką *Hepatica nobilis* i groszkiem wiosennym *Lathyrus vernus*.

Mimo bogactwa florystycznego runa, na badanych stanowiskach pomiarowych praktycznie nie stwierdzono gatunków typowych dla żyznych buczyn (stopień reprezentatywności oceniono jako B). Ponadto zaobserwowano objawy degeneracji siedliska przejawiające się w kilku oddziałach pinetyzacją, neofityzacją drzewostanu (robinia akacjowa *Robinia pseudoacacia* w jednym oddziale) i runa (stosunkowo niewielki udział niecierpka drobnokwiatowego *Impatiens parviflora*). Większość parametrów dot. charakterystycznej kombinacji florystycznej siedliska oraz składu drzewostanu została oceniona jako stan właściwy, jednocześnie zaobserwowano ww. przejawy degeneracji oraz brak lub niewielką ilość martwego drewna, przez co stan zachowania oceniono jako dobry („B”), na podstawie dokonanych ocen cząstkowych.

Stopień zachowania struktury - II (dobrze zachowana) – właściwa struktura drzewostanu z wyraźną dominacją buka i miejscami pojawiającymi się przejawami pinetyzacji oraz neofityzacji, warstwa krzewów słabo rozwinięta, co jest typowe dla żyznych buczyn, runo zwykle dobrze wykształcone. Stopień zachowania funkcji - II (dobre perspektywy) – aktualne oddziaływania i zmiany roślinności dają pewność utrzymania siedliska w obszarze Natura 2000. Możliwość odtworzenia – I (łatwe) przy prawidłowym użytkowaniu lasów. Ocena ogólna – dobra (B) – Dolina Kamionki stanowi stosunkowo istotny obszar dla ochrony siedliska przyrodniczego 9130 w kraju.

4.3. Zagrożenia, presje i działania mające wpływ na obszar

Najważniejsze oddziaływania i działalność mające duży wpływ na obszar

--

Oddziaływania negatywne			
Poziom	Zagrożenia i presje [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
M	J02		i
M	X		b
L	B02.04		i
M	B		i
M	A01		i
Oddziaływania pozytywne			
Poziom	Działania, zarządzanie [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
H	A03		i
M	B		i
M	X		b

Poziom: H = wysoki, M = średni, L = niski.

Zanieczyszczenie: N = stosowanie azotu, P = stosowanie fosforu/fosforanów, A = stosowanie kwasów/zakwaszanie, T = toksyczne chemikalia nieorganiczne,

O = toksyczne chemikalia organiczne, X = zanieczyszczenia mieszane.

i = wewnętrzne, o = zewnętrzne, b = jednocześnie.

4.4. Własność (opcjonalnie)

Typ		[%]
Publiczna	Krajowa/federalna	0
	Kraj	0
	związkowy/województwo	0
	Lokalna/gminna	0
	Inna publiczna	0
Własność łączna lub współwłasność		0
Prywatna		0
Nieznana		100
Suma		100

4.5. Dokumentacja (opcjonalnie)

1. Ankowiak W., Stefanek-Pańczuk W. Flora i roślinność projektowanego rezerwatu "Papiernia" w zachodniej Wielkopolsce. Fizjogr. nad Polską Zach. 2000, B, 49 113-140. 2. Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Poznaniu. Inwentaryzacja siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory w latach 2006 i 2007. 2007 3. Rosadziński S. Dokumentacja do planu zadań ochronnych obszaru Natura 2000 Dolina Kamionki PLH300031. 2014. 4. Stefanek W. Walory przyrodnicze i krajobrazowe doliny rzeki Kamionki Chrońmy Przyr. Ojcz. 1979. 35, 2 35-42. 5. Stefanek W., Antkowiak W. Problemy ochrony przyrody w dolinie rzeki Kamionki. Przegl. Przyr. 1994. 5, 3-4 249-257. 6. Stefanek W., Kicińska-Nabzdzyk J. Parki i zabytkowe drzewa w dolinie rzeki Kamionki Rocznik Dendrologiczny. 1979, 32 125-134. 7. Stefanek-Pańczuk W., Antkowiak W. Flora i roślinność projektowanego rezerwatu "Dolina Kamionki" w zachodniej Wielkopolsce Bad. Fizjogr. nad Polską Zach. B., 1997, 46 43-63. 8. Wika S., Gołdyn R. O ochroną nowego stanowiska *Trollius europaeus* L. Koło Naukowe Przyrodników UAM, Not. przyr. 1970. 9. Wojterska M. Inwentaryzacja i waloryzacja gatunków roślin oraz siedlisk przyrodniczych wymienionych w załączniku I i II dyrektywy siedliskowej planowanego obszaru Natura 2000 "Dolina Kamionki". 2008. 10. Wojterska M. Wyznaczenie granicy planowanego obszaru Natura 2000

5. STATUS OCHRONY OBSZARU (OPCJONALNIE)

5.1. Istniejące formy ochrony na poziomie krajowym i regionalnym:

[Powrót](#)

Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]
PL03	99.48	PL02	6.91	PL04	3.8

5.2. Powiązanie opisanego obszaru z innymi formami ochrony:

na poziomie krajowym lub regionalnym:

Kod rodzaju	Nazwa terenu	Rodzaj	Pokrycie [%]
PL03	Pszczewski Park Krajobrazowy	*	99.48
PL04	"H" Międzychód	*	3.8
PL02	Dolina Kamionki	*	6.91

6. ZARZĄDZANIE OBSZAREM

6.1. Organ lub organy odpowiedzialne za zarządzanie obszarem:

[Powrót](#)

Organizacja:	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Poznaniu
Adres:	Polska Jana Henryka Dąbrowskiego 79 60-529 Poznań
Adres e-mail:	sekretariat.poznan@rdos.gov.pl

6.2. Plan(-y) zarządzania:

Aktualny plan zarządzania istnieje:

☐ Tak
☐ Nie, ale jest w przygotowaniu
☒ Nie

7. MAPA OBSZARU

[Powrót](#)

Nr ID INSPIRE:

PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH300031

Mapa załączona jako plik PDF w formacie elektronicznym (opcjonalnie)

☒ Tak ☐ Nie

Odniesienie lub odniesienia do oryginalnej mapy wykorzystanej przy digitalizacji granic elektronicznych
(opcjonalnie)

--